75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 184. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 4-го ЖОВТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 4, 1968 No. 184. VOL. LXXV.

ЗА ТИЖДЕНЬ ВІДБУДЕТЬСЯ ІНАВГУРАЦІЯ ВИКЛАДІВ З УКРАЇНОЗНАВЧИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ. ЗБІРКА ФОНДІВ НА ПЕРШУ КАТЕДРУ УКРАЇНОЗНАВСТВА В ГАРВАРДІ ДОБІГАЄ ДО УСПІШНОГО ЗАВЕРШЕННЯ: ПОТРІБНО ЩЕ ТІЛЬКИ $60,000.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 3 жовтня, 1968

В АМЕРИЦІ

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА в 1964 році Беррі Голдвотер старається здобути становище сенатора, яке звільнилося після того, як не старається про перевибір 91-річний сенатор демократ з Арізони Карл Гейден. Всі передбачають, що Голдвотер переможе свого демократичного противника Роя Л. Елсона, який 15 років був помічником сенатора Гейдена. Елсон не має фондів на виборчу кампанію, на яку треба б коло $400,000. Елсон каже, що Голдвотер зможе видати на виборчу кампанію навіть і мільйон долярів.

В ПАЛАТНІЙ ПІДКОМІСІЇ В СПРАВІ протиамериканських дій відбулися переслухання в справі вуличних заворушень і демонстрацій під час Демократичної Конвенції в Шикаґо, щоб виявити, яку ролю в цих заворушеннях відограли комуністи. Ще перед переслуханням поліція не впустила до залі одного з провідних шикаґівських демонстрацій Джеррі Рубіна, який старався увійти до залі з крісом в руках і з нагрудним патронташем. Він був босий, з бородою, з великим намистом на нагих грудях. Пізніше всі запрошені на переслухання та їхні адвокати стоянням протестували проти того, що предсідник не дозволив адвокатам випитувати підсудних, і поліція всіх їх випросила зі залі.

В ПАНАМСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ ВІДБУЛАСЯ інсталяція вибраного в травні президента д-ра Арнульфа Аріяса. Дотеперішній президент Марко А. Роблес на 7 годин перед інсталяцією відлетів до ЗСА на Флориду, де вже була його жінка і дитина, і впродовж сімох годин Панама була без президента. Д-р Аріяс був вибираний вже двічі на президента Панами в 1940 і в 1948 роках. Новий президент ще не заявив, як він буде ставитися до зони Панамського Каналу, яку контролюють ЗСА та до збройних американських сил у цій Зоні. ЗСА плянують будувати другий канал через Панаму.

У СВІТІ

АВЕРЕЛ ГАРРИМАН, амбасадор ЗСА для спеціяльних доручень і голова делегації ЗСА для переговорів з представниками Північного В'єтнаму, заперечив твердження Ніксона нібито заява віце-президента Гомфрі з пропозицією припинити бомбардування Північного В'єтнаму мала некорисний вплив на хід переговорів, які відбуваються тепер у Парижі.

ДВА БРИТІЙСЬКІ МІСІОНАРІ і два репрезентанти Міжнародного Червоного Хреста були вбиті під час боїв за місто Окіґві в обложеній нігерійськими військами Біяфрі. Усі воно належали до спеціяльного допомогового відділу і займалися постачанням харчів і ліків для населення Біяфри. Командування нігерійської армії мало започаткувати слідство щодо обставин їхньої смерти.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР ЗАХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ ВИГОТОВИВ АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ проти західньонімецького мільйонера й індустріяліста Ґансґеймґа Порста. Оскаржує він Порста у „зрадницьких зв'язках із Східною Німеччиною". Порст перебуває тепер на волі за кавцією 250.000 дол. Він був арештований в жовтні минулого року і заявив, що він належав до комуністичної партії з „ідеалістичних мотивів", але шпигунством не займався.

ЗАГАЛЬНІ КРАЙОВІ ВИБОРИ У ВЕНЕСУЕЛІ відбудуться — згідно з повідомленням Головної Виборчої Колеґії — в неділю 1 грудня 1968 року.

АВСТРІЙСЬКИЙ УРЯД наказав відпустити додому одинадцять тисяч вояків, покликаних востаннє до активної військової служби в перших днях совєтської окупації Чехо-Словаччини.

30-ЛІТНЯ БРИТІЙСЬКА ЖІНКА, Шейла Енн Торнс народила, як повідомляють з Лондону, шестеро дітей — чотири дівчинки і двох хлопців. Одне з дівчаток зараз же померло. Вага народжених передчасно дітей становить два до три фунти і немає великих виглядів, щоб вони залишилися живими. Пані Торнс одружена десять років і не мала досі дітей. Народила шестернята після того, як почала заживати спеціяльні пігулки для плодючости. Чоловік її має 33 роки.

П. Пуцило найменований на республіканського дорадника

Вашингтон. — Джан Ф. Бурджес, директор Відділу Національностей в Крайовому Комітеті Республіканської партії, найменував дир. Петра Пуцила, головного касира Українського Народного Союзу, на свого співдорадника українських справ у теперішній передвиборчій кампанії. „Я був би Вам дуже вдячний за Ваші думки і міркування відносно негайних заходів для здобуття американців українського походження для кандидатури Ніксона - Еґню. Мені також дуже допомогло б, якби Ви прислали мені імена тих американських українців в ключевих районах З'єднаних Стейтів, які могли б нам допомогти до республіканської перемоги в листопаді" — пише п. Бурджес в листі до свого нового співдорадника в українських справах, дир. Петра Пуцили.

Дир. Петро Пуцило

Президент Джансон відкликав номінацію Фортаса

Вашингтон. — 2-го жовтня судя Найвищого Суду Фортас вислав листа до президента Джансона, в якому просив його відкликати його номінацію на головного суддю цього ж Суду. Президент це зробив, і тим способом скінчилася в Сенаті обструкція проти затвердження номінації. Тепер Президент зможе найменувати когось іншого на пост головного судді Найвищого Суду ЗСА, або зможе не вносити нового проєкту, і цю справу вирішував би нововибраний президент в 1969-му році, а функцію головного судді виконував би Е. Воррен, який при внесенні резиґнації заявляв, що залишиться на своєму пості аж до затвердження номінації його наслідника. В столиці вже згадують прізвища, що можуть бути найменовані: сенатора республіканця Томаса Г. Кухеля з Каліфорнії, сенатора демократа Філіпа Гарта з Мишиґену, секретаря оборони Кларка М. Кліффорда і також колишнього суддю Найвищого Суду ЗСА Артура Дж. Голдберґа, який залишив був цей пост перед відходом на становище амбасадора ЗСА при Об'єднаних Націях.

Сенат відкидає проєкт відкласти розміщування оборонних керованих ракет

Вашингтон. — Сенат більшістю 45-ох до 25-ох голосів відкинув проєкт сенатора республіканця з Кентаки Джана Шермана Купера, щоб відкласти розміщування оборонних керованих ракет на пізніше. Сенатор Купер пропонував скреслити з оборонного бюджету в сумі $71.8 більйона суму $387.4 мільйона, призначену на це, щоб в цьому фінансовому році почали здійснювати програму оборони ЗСА за допомогою керованих ракет. Сенатор Купер запропонував, щоб дебати над цією справою відбулися на закритому засіданні Сенату. І так воно сталося. Купер твердить, що дані розвідки вказують на це, що ані червоний Китай ані СССР не загрожують тепер своїми керованими ракетами цій країні, тому немає потреби вже тепер розміщувати оборонні керовані ракети. Розміщення цих ракет мало б коштувати від $4-ох більйонів до $5-ох більйонів, і воно мало б дати рідку оборонну сітку проти можливої ворожої атаки керованими ракетами. Сенат відкинув проєкт сенатора Купера, і буде розбудовувати оборонну лінію керованих ракет.

Воллес має найменувати генерала ЛеМея на свого заступника

Піттсбурґ, Па. — Другого жовтня сюди прилетів емеритований генерал, колишній шеф штабу летунства, Куртіс Г. ЛеМей, якого кандидат Американської Незалежної Партії Джордж Воллес має найменувати на кандидата на віце-президента очолюваної ним партії. Сам Воллес відмовився заперечити або потвердити цю вістку. Номінація мала б відбутися 3-го жовтня. Воллес сказав журналістам, що має „багато несподіванок". Він вів 2-го жовтня виборчу кампанію в стейті Огайо, де його зустріли тисячі прихильників, які успокоювали тих, що старалися перервати промову Воллеса. Проти Воллеса виступали представники негритянського населення. До Піттсбурґа прилетів також колишній губернатор Луїзіяни Дж. Дейвіс, якого також уважають за можливого кандидата на віце-президента від Незалежної Партії.

Еф Бі Ай про небезпеку від Нової Лівиці і шпигунів

Вашингтон. — Федеральне Бюро Інвестиґації звітує, що совєтські та комуно - китайські шпигунство і щораз більша активність так званої Нової Лівиці серед студентства в таборах при колеґіях й університетах загрожують безпеці ЗСА. У річному звіті Еф Бі Ай пишеться про це, що „справа чужих впливів в русі чорних Націоналістів змушує нас до поважної призадуми. Гіпісів, невдоволені інтелектуали, понад нормальний вік старі студенти та інші елементи, підтримують рух Нової Лівиці, доколи говорять про саботажі, заворушення та знищення деяких важливих засобів, таких як бюра рекрутаційної служби, комунікація або водопроводів. Еф Бі Ай твердить, що організація Студентів для Демократичної Акції була підготовою до тієї нігілістичного руху, що тепер зветься Новою Лівицею. СССР та комуністичний Китай збільшили свої заходи, щоб дістати інформації про оборону ЗСА.

„КАРДИНАЛИ" І „ТИҐРИ" РОЗПОЧАЛИ „СВІТОВІ СЕРІЇ" БЕЙСБОЛУ

Ст. Луїс. — Чемпіони Національної і Американської бейсболових ліґ, місцеві „Кардинали" і „Тиґри" з Дітройту, розпочали тут у середу, 2-го жовтня 65-ті „Світові Серії" бейсболу, які відбуваються щорічно між першунами двох професійних ліґ бейсболу для вирішення першенства ЗСА. „Кардинали" здобули перемогу 4:0 в цій першій зустрічі серій, що їх переможцем і першуном країни стане цей фіналіст, який здобуде чотири перемоги. Героєм цих перших змагань серій став кидач Баб Гібсон, який своїми метами „спалив" 17 суперників дружини „Тиґрів" і цим встановив новий рекорд кидача „Світових Серій". Три пробіги здобули „Кардинали" вже в четвертій зміні змагань, а в сьомій зміні Лю Брак встановив остаточний вислід рустрічі сильним ударом, з якого він здобув повний пробіг.

Змаганням приглядалося 54,692 особи, що було рекордовим числом глядачів на місцевому стадіоні Ст. Луїсу. Негайно після закінчення змагань до героя зустрічі кидача Баба Гібсона телефонував віце-президент Гамфрі, щоб привітати його з перемогою та погратулювати йому особисто за гарний осяг. Баб Гібсон і віце-президент Гамфрі зустрічалися вже раніше, в тому раз на офіційному прийнятті прем'єра Японії в Білому Домі у Вашингтоні.

Раск попереджує Москву, що кожна мілітарна атака на Західню Німеччину зустрінеться з відповіддю НАТО

Об'єднані Нації, Н. Й. — Вперше за час свого урядування на становищі державного секретаря ЗСА, Дін Раск виступив в середу 2-го жовтня ц. р. із промовою на Генеральній Асамблеї ОН, попереджуючи Радянський Союз, що кожна збройна атака на Західню Німеччину приведе до негайної мілітарної реакції збройних сил держав об'єднаних в Північно - Атлянтійському Пакті. Промову Раска про те, що сила буде зустрінута силою й із засудженням совєтської окупації Чехо - Словаччини слухав, крім Якова А. Маліка, який є постійним представником СССР в ОН, також Андрей Громико, міністер закордонних справ СССР. Нав'язуючи до колишніх бажань З'єднаних Стейтів Америки довести до нормалізації взаємин із Совєтським Союзом і в міжнародному житті, Дін Раск ствердив, що ці бажання були знівечені інвазією військ СССР та їхніх союзників на Чехо - Словаччину. Велику частину своєї промови присвятив Раск останній кампанії Москви проти Зах. Німеччини і погрозам перевести в цій державі збройну інтервенцію, щоб нібито запобігти загрозі „німецького мілітаризму" і „неонацизму". Дін Раск ствердив рішуче, що Хартія Об'єднаних Націй не дає нікому, ні Совєтському Союзові, ні тим чи іншим членам Варшавського Пакту права переводити таку інтервенцію за власним розсудом й односторонньо. Кожна така акція проти Західньої Німеччини зустрінеться із сообороними заходами не тільки самої Західньої Німеччини, але й усіх членів НАТО. Становище Діна Раска в справі Німеччини як також його засудження інвазії на Чехо - Словаччину підтримали у своїх виступах також представники Швеції, Бразилії і Домініканської Республіки.

Кампанією проти Бонну Москва хоче відвернути увагу світу від її ж інвазії на ЧССР — стверджує Дебре

Об'єднані Нації, Ню Йорк. Великою несподіванкою під час сесії Генеральної Асамблеї ОН в середу 2 жовтня ц. р. був виступ прем'єра і міністра закордонних справ Франції Мішеля Дебре. Беручи в оборону Західню Німеччину перед безупинними атаками Москви, Дебре ствердив у своїй промові, що західньо - німецький уряд і провідники Західньої Німеччини провадять мирну політику і що до них треба ставитися з довір'ям. Деякі прояви неонаціоналістичних настроїв у Західній Німеччині відбуваються в рямцях встановленого ладу і не є ніякою загрозою для миру й безпеки. Започаткована Москвою кампанія проти Західньої Німеччини мас — на думку Дебре — за завдання відвернути увагу світу від совєтської інтервенції в Чехо-Словаччині. Водночас із цим Дебре засудив окупацію Чехо - Словаччини, висловлюючи жаль з того приводу, що совєтські танки ще й досі не виведені з ЧССР і що чеський і словацький народи „не відзискали повної свободи своєї дії". В політичних колах вважають виступ Дебре дуже знаменним, як вияв зміни політичного ставлення французького уряду і зокрема президента Франції де Ґолля до Західньої Німеччини і до Совєтського Союзу. На думку політичних обсерваторів, де Ґолль мусів прийти до переконання, що добрих взаємин з Москвою не можна погодити з вимогами більшої суверенности для народів Середньої і Східньої Европи.

Адв. Іван Панчук кандидат до Колеґії Електорів

Бательн Крік, Міш. — Існують усі дані на те, що одним із 416 електорів, які після загального голосування в листопаді ц. р. вибиратимуть президента країни, буде відомий наш громадянин і діяч, колишній голова Ліґи Молоді і кол. голова ЗУАДК, автор опублікованої недавно в „Свободі" англомовної книжки про Шевченків „Заповіт", адв. Іван Панчук, відомий наш „завзятий буковинець", хоч народжений на цьому континенті. Адв. Іван Панчук буде приміщений на виборчому списку в 3-му мішіґенському конґресовому дистрикті як кандидат на електора і, якщо буде обраний, може мати рішальний голос у виборі президента. Свою кандидатуру здобув адв. Іван Панчук після завзятої боротьби між демократами в його стейті та після кількох інших перемог, включно із перемогою в змаганні за делеґатури в Стейтовому Комітеті Демократичної Партії, яку намагалися від нього відібрати перед Крайовою Демократичною Конвенцією прихильники сенатора Юджина МекКарті. Про ці змагання нашого „Буковинця" в американській політиці багато писала місцева американська преса, а він сам, у листі до редакції, подав, що свою перемогу в цих змаганнях він завдячує також і тому досвідові, що його здобув під час своєї активности в Лізі Молоді, УККА, ЗУАДК і інших американсько — українських установах.

адв. Іван Панчук

ФУНДАТОРИ КАТЕДРИ І ПРЕДСТАВНИКИ ГРОМАДЯНСТВА ЗАПРОШЕНІ НА ЗУСТРІЧ

Кембридж, Мас. — Професорський Комітет Українських Студій в Гарвардському університеті інформує, що інавґурація викладів в рямках першої Катедри Українських Студій в тому університеті відбудеться в п'ятницю, 11-го жовтня о годині 3-ій по полудні. Темою першого викладу, що його проведе українською мовою д-р Олександер Оглоблин, гостинний професор історії України в Гарвардському університеті, буде: „Ріст і упадок української гетьманської держави". З нагоди інавґурації викладів запланована зустріч - вечеря фундаторів українських студій в Гарварді та представників українського громадянства з представниками університету і студентами. Зустріч відбудеться в залі професорського клюбу (Фекулті Клюб) о год. 6-ій ввечорі. До участи в ній запрошені, крім фундаторів першої катедри українознавчих студій в Гарварді, також члени керівних органів і місцеві представники Фонду Катедри Українознавства та відпоручники всіх центральних українських установ і організацій релігійного, наукового, професійного, забезпеченевого, політичного і громадського характеру, зокрема організацій молоді і шкіл. З уваги на короткий час, окремих запрошень не висилається. Особи, які бажають взяти участь у цій зустрічі, повинні негайно зголоситись, листом або телефоном, на адресу: Lubomyr Hajda, 16 Glade Ave., Jamaica Plain, Mass. 02130, телефон: (617) 522-8707. Для осіб з метрополії Ню Йорку — Ню Джерзі добре знати, що знижковий залізничний квиток в обі сторони з Ню Йорку до Бостону важний 48 годин коштує тільки 12.18 дол. Подорож літаком з Ню Йорку до Бостону, т. зв. Шатл флайт кожної години, коштує в обі сторони 32.00 долярі. В суботу, 12-го жовтня, гості можуть оглянути „кемпус" Гарвардського університету.

Цю та ряд інших інформацій подав до відома голова Професорського Комітету Українських Студій в Гарварді, д-р Омелян Пріцак, на нарадах Президії Наукової Ради ФКУ, що відбулися на Союзівці минулої суботи, 29-го вересня, саме в тому часі, коли відбувався багатолюдний Ювілейний З'їзд колишніх професорів і учнів Української Академічної Гімназії у Львові. Присутній на цих нарадах президент ФКУ мґр Степан Хемич та скарбник інж. Орест Бедрій поінформували, що загальна збірка фондів на першу Катедру Українських Студій в Гарвардському університеті після недавньої великої пожертви в сумі 10.000 дол від Українського Народного Союзу та дальших вплив на суму 7.000.00 дол. — збільшилася до загальної суми 540.000.00 дол. Потрібно ще 60.000 дол., щоб скласти повну вимагану суму 600.000 долярів. Власті Гарварду захоплені великим ентузіязмом, з яким загал українського громадянства віднісся до справи українознавчих студій на тому університеті, продовжили реченець передачі їм повної суми до кінця жовтня ц. р., не приймаючи при цьому, всіх сміливих і важливих студійних і публікаційних плянів, зв'язаних з встановленням першої катедри українських студій в Гарварді.

СОЮЗОВИЙ ПІОНЕР МАТВІЙ ПОЛІТИЛО СКЛАВ ПОЖЕРТВУ НА ФКУ

Матвій Політило, один із піонерів Українського Народного Союзу, який від 1927 року сповняв уряди предсідника і контролера, а вкінці понад чверть сторіччя уряд секретаря 192-го відділу УНСоюзу. Товариства „Запорозька Січ" в Геркімер склав пожертву на Фонд Катедри Українознавства в сумі 25 дол. З цією пожертвою зголосився сам жертводавець в часі бенкету української правої парафії Чесного Хреста до заступника гол. предсідника В. Сохана, на руки якого він склав свій даток готівкою і просив передати кулю треба на цю „високу школу, про яку пише наша „Свобода". Матвій Політило вже давно на пенсії (має 78 років) і так само передав наступникові уряд секретаря відділу, але він все ще живо цікавиться українським життям і радіє нашими спільними досягненнями.

Мікрофільми річників та апарат для їх читання — новий набуток „Свободи"

Завдяки Українському Народному Союзові, „Свобода" у своє 75-річчя збагатилася новим preцінним набутком: мікрофільмами своїх річників та апаратом, який вможливлює не тільки їх відчитування, але й копіювання. Мікрофільми річників „Свободи" приготовив для УНСоюзу Архівний Відділ Міннесотського Університету, який створив — завдяки стараням проф. д-ра Олександра Грановського — велику і багату українську секцію, для якої приготовив також мікрофільми „Свободи". Модерний апарат для відчитування мікрофільмів та копіювання придбав для „Свободи" Український Народний Союз коштом понад півтори тисячі долярів. Мікрофільми і апарат надзвичайно полегшують перевірку річників та всяку дослідну працю, заощаджуючи багато часу на таку перевірку та дослідну працю в оригінальних річниках „Свободи", що їх також зберігається в законсервованому стані.

Модерний апарат („Рекордак") для відчитування мікрофільмів „Свободи" та її копіювання. На екрані апарату видно першу сторінку першого числа „Свободи", показану з мікрофільму.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На позорищі світу

Брутальна і зрадницька окупація Чехо - Словаччини Москвою та її „союзниками" викликала хвилю обурення в усьому світі й зокрема серед багатьох комуністичних партій Заходу, організацій і установ, які досі були беззастережними прихильниками Москви та виконавцями усіх її доручень.

Дошкульного удару зазнав престиж Москви із справою нової „вершинної" зустрічі комуністичних партій світу, що її заплянували були кремлівські самодержці, щоб закріпити своє провідне становище в міжнародному комуністичному русі. На нараді 68 компартій світу, що відбулася в лютому цього року в Будапешті, вирішено, на вимогу Москви, провести „вершинну" зустріч у Москві 25 листопада 1968 р. Але розбилися всі ті „великі пляни", ставши віч-на-віч з твердою і крайньо неприхильною для них дійсністю, що її створила збройна інтервенція СССР і „братніх" держав в ЧССР. Представники вже не 68, але тільки 58 компартій, і то без комуністичного Китаю та його „попутників", вирішили пропонованої Москвою зустрічі тепер не відбувати.

Ще дошкульнішого удару зазнала Москва збоку Світової Федерації Професійних Спілок. Створена за почином і під керівництвом Москви, ця міжнародна організація має 57 філій у 47 країнах світу і об'єднує 120 мільйонів членів. Досі ця федерація була головним промотором визначуваної Москвою політики, спрямованої на повне захоплення проводу над робітничим рухом в усьому світі. Після окупації Чехо - Словаччини генеральний секретар цієї федерації й десять членів секретаріяту засудили цю мілітарну інтервенцію, як таку, що „суперечить усім головним принципам, покладеним в основу існування й діяльности Світової Федерації Професійних Спілок". Водночас із цим провід СФПС висловив свою солідарність із населенням ЧССР і проголосив заклик до робітників усього світу засудити пляни й махінації совєтських агресорів.

Так зламався очолюваний Москвою фронт також і в міжнародному робітничому русі. Совєтський Союз опинився на позорищі світу.

„Священні принципи"

Слово „священний" нерадо вживається в комуністичному лексиконі. Комунізм, не ставши релігією, хоч як до цього стремів, користується словом лише у вийняткових обставинах. Нині такі обставини склалися і, здається, будуть дедалі більше для так зв. комунізму загострюватись. Московські „Ізвєстія" не із звичайного собі розмаху журналістичного пера, а з далеко глибших причин опублікували 26 вересня передову під заг. „Священні принципи інтернаціоналізму".

Що означає в большевицькій мові „інтернаціоналізм", мабуть, найкраще знає наша Україна — друга за розмірами й кількістю населення слов'янська нація в кайданах Москви. Замість „інтернаціоналізму" в розумінні пошанування інших народів, людей та їхніх прав, мов і культур, Москва принесла експлуатацію, русифікацію, переслідування, терор і упосліджування українцям та іншим неросійським народам; виростила й вирощує російський шовінізм, змушуючи навіть сателітну Болгарію співати: „Хороша страна Болгария, но Россия лучше всех"...

Але московські „Ізвєстія" заговорили не про „священні принципи інтернаціоналізму" в маштабі СССР, де їх остаточно потоптано, а про такі нібито принципи в спілкуванні з країнами - сателітами та іншими країнами світу. Червона Москва, яка за останні 25 років вогнем і кров'ю здушила повстання за волю в Східній Німеччині, Польщі, Угорщині, а тепер окупувала Чехо - Словаччину, твердить, що тільки, мовляв, уряд СССР і ЦК КПСС є „інтернаціоналістами". В передовій „Ізвєстій" схарактеризовано навіть вашингтонську політику „прокладання мостів" між народами, за якою не стояло нічого іншого, як бажання, щоб народи краще пізнавали один одного і таким чином не допустили до третьої світової війни, — навіть таку політику Москва тепер називає „диверсією Заходу". Коли московські „культурні бриґади" почали програвати на Заході — Москва припинила „культобмін" у відносинах з багатьма країнами, особливо з поневоленими народами в СССР і сателітами Москва зайшла так далеко, що про будь-який „інтернаціоналізм" вже не може бути й мови: наростає процес рішучого резистансу супроти чорносотенної Росії.

Степан Женецький

ЧЕРЕЗ ЛЬВІВ ІШЛИ СОВЄТСЬКІ ТРАНСПОРТИ НА ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНУ...

Ми зустріли туриста - українця, який відвідав рідні місцевості у тривожні дні, коли війська держав Варшавського пакту, а в основному совєтські війська, пішли на Чехо - Словаччину, щоб здавити лібералізацію, яку почали там заводити нові провідники Комуністичної партії ЧССР.

Наш інформатор розповів, що за кілька днів перед інвазією він опинився у Львові, в якому пробув 10 днів. Як індивідуальний турист, не зв'язаний з жадною туристичною групою, він мав більшу свободу рухів — міг досить вільно ходити по місту і навіть виїздити до недалеко віддалених від Львова місцевостей, з тим, щоб на 11 годину вечора бути в готелі.

Про підготову нападу на Чехо - Словаччину населення Львова, як зрештою й ціле населення Совєтського Союзу, нічого не знало. Було відомо тільки про великі військові маневри, що їх в той час совєтська армія проводила разом з військами сателітів, членів Варшавського пакту, спершу на терені Чехо - Словаччини, а пізніше вже самої совєтської армії на терені Галичини і Закарпатської области. Про інвазію довідалося населення Львова аж на наступний день після того, як Чехо - Словаччина була вже окупована.

Не вільно виходити з вагонів

У перший і найближчі дні після інвазії через Львів проїздили великі військові транспорти на скріплення окупаційних частин — піхота, артилерія і танки. Наш інформатор пішов тоді на головну залізничу стацію і бачив один такий транспорт.

Вояки цих частин були азійського, а не европейського походження, — невисокі на зріст із смаглявими обличчями. Це свідчить про те, що кремлівські головачі боялися вислати на окупацію Чехо - Словаччини частини, у яких служать українці та вояки інших европейських поневолених народів. Европейські частини напевно тримають десь на китайських кордонах.

Коли один такий військовий транспорт зупинився на львівській головній стації, то воякам було заборонено сходити з поїзду. На пероні ходила військова сторожа з баґнетами на крісах, яка пильнувала, щоб ніхто не виходив з вагонів, і не дозволяла цивільному населенню підходити до вагонів і говорити з вояками.

Наш турист розказує, що за ввесь час досить довгого постою того транспорту лише кілька старшин вийшли на перон і купили в стаційному кіоску содової води і ще щось подібне до американських пачок зі сушеною картоплею. Вони купили, що було треба, і мовчки поспішили назад до вагонів.

Вояки, що виглядали з вікон вагонів, були вбрані в старі, драntиві, брудні уніформи. Лиця у них були брудні і стомлені. Це також підтверджувало, що ті транспорти прибули з далеких країв.

Настрої населення

Люди, з якими приходилось говорити нашому туристові, дізнавшися про окупацію Чехо - Словаччини, висловлювали припущення, що з того може початися третя світова війна. Самої війни, як це можна було вичути з розмов, люди не бояться, навіть хочуть, щоб вона почалася. Тільки з допомогою війни, — казали, — ми зможемо позбутися проклятих москалів та їх комуністичної системи. Натомість дуже бояться американської атомової зброї, яка на їх думку, сильніша від совєтської і накоїла б багато шкоди на Україні. Вони дуже хотіли б, щоб Совєтський Союз вмішався у війну, але десь далеко від України — з червоним Китаєм.

Відгомін окупації Чехо-Словаччини в Польщі

Після десятьох днів перебування у Львові цей турист виїхав до Польщі, де мав можливість спостерігати, як польське населення реаґувало на окупацію Чехо - Словаччини. Він, як також одна українка, яка недавно прибула з Польщі, оповідали, що поляки, головним чином простолюддя, в основному схвалювали окупацію та участь у ній польських військових частин.

Населення Польщі повірило в брехню польської контрольованої Москвою комуністичної преси про те, що, мовляв, Західня Німеччина хоче загарбати Чехо - Словаччину. Поляки мають дуже великий страх перед німцями, а головним чином дуже бояться, щоб німці не відібрали західніх, так званих „зєм одзисканих", і тому схвалюють усі заходи, звернені проти Західньої Німеччини.

Але постава поляків до совєтської армії, яка проходила через польські землі, була дуже ворожа. По всіх селах і містах, якими проходили совєтські військові частини, поляки поховали горілку, цигарки та харчі. Також позникали усі товари по крамницях.

Причиною такої постави поляків, — пояснює інформатор, — крім антимосковських настроїв, було й те, що совєтські гроші поза кордонами СССР не мають ніякої вартости. Хоч Польща є нібито союзницею СССР, належить до Варшавського пакту і її війська разом із совєтськими пішли „захищати" Чехо - Словаччину проти Західньої Німеччини, поляки чують глибоку нехіть до всього, що московське, і дуже раді були б позбутися совєтської опіки.

Висновки

З цих коротких інформацій можна зробити такі висновки:

— Українці на рідних землях хочуть, щоб Москва вмішалася у війну, бо тільки тоді вони можуть позбутися московсько - комуністичного ярма, але бояться, щоб під час воєнних дій американські атомові бомби не знищили України.

— Москва не певна за ті свої військові частини, у яких служать сини поневолених народів, і тому послала на окупацію Чехо - Словаччини військові частини, укомплектовані азійцями, які зовсім не орієнтуються в европейських відносинах і не можуть мати сентименту до слов'янських народів. Можливо, що до Праги, Братислави та в інші більші міста вислано і европейські частини, щоб вони краще презентували СССР. Одначе із звітів кореспондентів західньої преси з Праги знаємо, що совєтське військове командування часто змінювало військові частини по містах. А це знак, що їм не вірили і боялися, щоб вони не набралися лібералізаційної „зарази" від чехів і словаків.

— З неприхильного ставлення поляків до совєтської армії можна припускати, що ворожість поляків до москалів не зменшилась, хоч вони відібрали від німців і подарували Польщі „зємє одзискане". А з того можна прийти до висновку, що подібно, як поляки, неприхильно ставляться до Москви і всі інші сателітні народи — румуни, мадяри, болгари, а тепер чехи й словаки. Очевидно й населення Східньої Німеччини не становить вийнятку. А все це не віщує нічого доброго для Москви.

НОВА СТАХАНОВЩИНА

„Надаючи вийняткове значення ініціятиві хліборобів Гадяцького району в збільшенні гуртових зборів зерна, бюро Полтавського обкому КП УССР і виконком обласної ради депутатів трудящих схвалили патріотичний рух працівників сільського господарства для розгортання соціялістичного змагання за вирощення високих урожаїв озимих культур у 1969 році..."

Цю тираду взято з газети „Сільські Вісті" ч. 179. Коли б не згадана в цитаті дата — 1969 рік, можна було б легко помилитись і приписати таку заяву давноминулому періодові — часам сталінщини. Тоді, перед початком другої світової війни, комуністична партія офіційно домагалась, щоб працюючі в СССР наслідували Стаханова, перевиконували норми праці, а ті норми встановлялось занадто перевищеними. За невиконання норм були різні кари: від „самокритики", самобичування аж до сибірського заслання.

Викинутий з мавзолею, давно зотлів Сталін. Розпочався період „колективного керівництва", спершу з Хрущовим, тепер з Брежнєвим на чолі. Вільні люди на Заході почали вбачати різні зміни в СССР, і то в напрямку на краще. Але прочитаймо в київських „Сільських Вістях" з 7 серпня, як тепер встановлюють норми праці — як знову режим береться витискати піт з трудящих: „Головний суддя з секундоміром у руках дає команду: „На старт!" До машин кидається перша чвірка трактористів. Такі спортово - технічні змагання відбулись на Закарпатті вперше. В них взяли участь молоді механізатори. Виясняється, що серед трактористів є свої віртуози. Півгектарну площу при бездоганній якості найшвидше від усіх виорав молодий механізатор Юрій Свалявчик"...

Після вивчення швидкости праці тракториста з секундоміром (!) в руках, колгоспним трактористам в Україні підвищують норми виробітку, іншими словами — відроджують стахановщину, як удосконалений вид кріпацтва.

Газета „Молодь України" з 8 вересня ц. р. і самого Стаханова витягла на світ Божий. У статті „По-стахановському" газета закликає українську молодь працювати якнайшвидше, бо, мовляв, „ми молода ґвардія робітників і селян"!.. Підставний сталінський „робітник" Стаханов, який живе тепер у Ленінґраді, з'явився у тому числі газети й на фотознімці: старик кладе цеглу, разом з кількома комсомольцями, „так же завзято, як і в роки своєї юности"... А „Молодь України" з 15 вересня кинула на першій сторінці плякатними літерами заклик до трудящих України: „Кожний день — ударний!", вимагаючи, щоб заледве економічно забезпечені трудящі всі працювали по-стахановському.

Як відноситься основна маса українських трудящих до чергової партійної „накачки"? Дещо розповідає про це та ж газета в тому ж самому числі, з 15 вересня: „Комітет ЛКСМУ Запорізького інструментального заводу імени Войкова визначив для комсомольсько - молодіжних колективів такі рубежі в ювілейному для ВЛКСМ році: підвищити продуктивність праці на 1,2 процента, добитися зразкової дисципліни. Здавалося б, зобов'язання цілком реальні, до того ж, у ставленні до праці, як того вимагає Статут Спілки Молоді, комсомольці повинні бути взірцем. Але з трудовою дисципліною на цьому підприємстві не все гаразд. Тут багато прогулів, запізнень, робітники передчасно залишають роботу. І серед порушників більшість — молодь, в тому числі й комсомольці. Тому й не дивно, що прийняті зобов'язання залишаються покищо на папері".

Найновіші московські вимоги „стахановщини" не взялися з повітря. ЦК КПСС має на меті шляхом відродження ще більш потогонної експлуатації населення добитися не тільки економічної вигоди для держави. Кремль знає, що запрацьована, перемучена і часто недоживлена людина значно легше буде „схвалювати" всі вказівки згори, погоджуватиметься на партійні вимоги і не буде мати часу, щоб задуматись над тим, до чого довела комуністична партія „щасливий совєтський народ".

Кою

К. Крупський

В ОБОРОНІ ГНОБЛЕНИХ БРАТІВ

Американські газети та журнали не вгавають писати про суди і терор над інтелектуалами в Совєтському Союзі. Серед цих звітів та коментарів є згадки й про суди в Україні, але про переслідуваних українських інтелектуалів пишуть неспівмірно менше порівняно з тим, що пишеться про російських. А деякі відомі журнали навіть не згадують української інтеліґенції, яка терпить подвійний утиск, позбавлена свободи вислову і національної свободи. Маю на гадці, зокрема, американський журнал — відомого „приятеля" української визвольної справи „Тайм", який у вересневому числі, в семисторінковій статті про переслідування совєтських письменників цілковито іґнорує українських.

На тлі цієї односторонности „Тайму" варто відмітити об'єктивність іншого журналу, що не тільки рекомпенсує іґнорацію „Тайму", але й своїм авторитетом розкриває її в очах навіть чужинного читача. Це — двомісячник Інформаційної Служби ЗСА „Праблемс ов коммюнізм", який у числі за липень - серпень присвячує належну увагу політичному ферментові в поневоленій Україні. Стаття - симпозіюм названого журналу п. н. „В поході за справедливість" має 119 сторінок. Її треба уважати не журналістичним оглядом, а міродайним документом. Це, однак, тільки перша частина статті. Продовження її буде в наступних числах.

Журнал „Праблемс ов Коммюнізм" не перший раз пише прихильно про Україну: в минулорічному виданні за вересень - жовтень, присвяченому національним меншостям СССР, були вміщені в ньому статті проф. Роберта С. Салліванта „Українці" та „Правлячі і піддані" українського науковця проф. Ярослава Білінського.

У вступній статті журналу „Праблемс ов Коммюнізм" його головний редактор Абрагам Брумберґ пише, що „боротьба за національні права в Україні не зменшується", і при цьому рекомендує читачеві прочитати 6-сторінкову статтю проф. Юрія Луцького „Неспокій в Україні". Український письменник Іван Дзюба, — пише Брумберґ, — намагається покінчити з дискримінацією не тільки проти українців, але й проти жидів, і відсилає читача до тексту відомої промови Дзюби в Бабиному Ярі.

Далі йде в цьому журналі стаття молодого науковця-правника Стефана Вайнера п. н. „Соціялістична законність про суд" і названа стаття проф. Юрія Луцького, що є квінтесенцією про русифікацію та нищення української культури.

У біографічних нотатках на ст. 115-118 вміщено дані про Вячеслава Чорновола, Івана Дзюбу, Святослава Караванського та Валентина Мороза.

Наведемо кілька речень із статті проф. Луцького, з підрозділу „Голоси підземелля", що так гармонізують з матеріялами Чорновола:

„Під час моїх відвідин Совєтського Союзу в 1964 р. я був свідком пожежі в бібліотеці Української Академії Наук в Києві в дні 24-го травня. Стоячи серед гурми, радше байдужих глядачів, я був заскочений розміром пожежі, що тривала ще й наступного дня. Коли в пресі не появилося найменшої згадки про ту катастрофу, я говорив про це з деякими українськими письменниками, і вони сказали мені, що то був акт саботажу, але не мали відповіді на те, хто міг повнити той саботаж. Щойно через місяць після того я знайшов відповідь у перепачкованому з України та опублікованому за кордоном звідомленні. Це був перший з тих документів, що дісталися на Захід.

„Згідно з офіційним совєтським виясненням бібліотеку підпалив Погружальський, і суд визнав, що приводом до підпалу був його особистий конфлікт з головним бібліотекарем. Ствердивши, що Погружальський був емоційно незрівноваженим, суд присудив його лише на десятирічне ув'язнення".

„Цей документ відкидає офіційну версію того випадку, а суд над Погружальським називає пародією. Він уважає, що той підпал був інспірований КҐБ (знищені книжки та архіви відносилися до українського фольклору, літератури та історії, включно з архівом Центральної Ради — протисовєтського уряду 1918-19 рр.). Ця трагічна втрата, стверджує той документ, була наслідком винайденої ще Сталіним, а продовжуваної його наслідниками тактики нищення української національної спадщини, щоб таким чином було легше русифікувати Україну. „Українці, — пише автор того документу, — чи знаєте ви, що горіло? Ваші думки і душі горіли!"

У нотатці до цитованого сказано, що це друкувалося в „Сучасності" (Мюнхен), в числі 2 і 6 за 1965 р.

Решту сторінок журналу займають стаття професора лондонської Е к о номічної Школи Пітера Реддевея і документи про переслідування російських інтелектуалістів.

В жадній статті цього журналу немає будь - яких спотворень чи неправдивих даних про нашу країну і український народ, які ще так часто трапляються в популярних журналах, як, наприклад, у „Лайфі" з 27-го вересня 1968 року.

Журналу „Праблемс ов Коммюнізм" не можна набути по кіосках. Його одержують університетські та публічні бібліотеки і індивідуальні особи на замовлення. Напевно, одержують його сенатори, конґресмени та вищі державні урядовці і амбасади західніх держав.

Проф. Юрій Луцький заслуговує на щиру подяку від всіх українців.

ХВАЛЯТЬ, АЛЕ НЕ ПЕРЕВИДАЮТЬ

„Літературна Україна" з 20 вересня: „Велике значення має посібник Г. Хоткевича „Музичні інструменти українського народу" (1930 рік). В цій ґрунтовній праці (на 288 сторінок) автор розповів історію появи численних українських інструментів, повідомив про їх розповсюдження в Росії, Білорусії, Польщі, а також інших країнах Заходу. Написаний яскравою мовою, посібник містить велику кількість народних легенд, приказок, пісень, художніх творів. Книжка має 79 цікавих історичних знімків та малюнків." Не перевидано дотепер і „Підручника гри на бандурі" Гната Хоткевича, що останній раз вийшов у 1931 р. малим накладом.

ОСТАННЄ СЛОВО В. ЧОРНОВОЛА

(1)

Громадяни Судді!

Мушу визнати, що як був я невиправним оптимістом, так ним, мабуть, і помру. З початку я слав у високі інстанції заяви, наївно сподіваючись на якісь позитивні результати. І навіть зовсім не сподіваний результат — тюрма — мене не до кінця розхолодив. Залишки рожевого оптимізму в мене лишалися ще сьогодні вранці, на початку судового засідання. Дуже вже очевидною здавалося мені моя безневинність. Але поступово в ході судового засідання мій рожевий оптимізм почав переростати в чорний песимізм. Я побачив явну упередженість і зрозумів, що зупинити операцію і довести, що я не верблюд, мені не вдасться. Моє клопотання про виклик свідків та долучення документів відхилили без умотивованих пояснень; мої докази, висловлені на початку судового засідання, залишили без обговорення; суті справи намагалися не торкатися, орудуючи неширокими арсеналом ярличних визначень. Поступово нагніталася важка атмосфера, що увінчалася обвинувальним словом прокурора Садовського, від якого я навіть дізнався про таке, чого досі не знав ні від слідчого, ні із звинувального висновку.

Виявляється, я ще й націоналіст. Ось тільки б уточнити — буржуазний, чи, може, соціялістичний? Я в своїх заявах не торкався національного питання. Такий висновок робиться лише на основі того, що я писав про порушення законності, допущені на Україні. А якби я жив у Тамбові і написав щонебудь подібне — яким би я націоналістом був, тамбовським? Львівські прокурори не можуть без того, щоб до „справи" такого типу, як моя, не прив'язати націоналізму. Вони у Львові, мабуть, у кожному другому буржуазного націоналіста бачать.

Прокурор цитує часто цитовані слова Леніна про „єдину взаємодію пролетарів великоруських та українських". Але не можна обходитися весь час однією цитатою, треба брати ленінську національну теорію в цілому. Мушу нагадати державному звинувачу, що В. І. Ленін вже в радянські часи, коли існував СРСР, наполегливо підкреслював, що місцевий націоналізм сам по собі не виникає, що він завжди буває реакцією на великодержавний шовінізм, що найкращий засіб боротьби з націоналізмом — викорінювати його першопричину — шовінізм. Ці ленінські настанови відбивалися у рішеннях партійних з'їздів аж до початку тридцятих років, коли Сталін остаточно запровадив свою національну політику.

Ще одно відкриття зробив прокурор: виявляється, я співаю з чужого голосу. Джерелом моїх думок він робить якогось американця Евенштейна. Може державний звинувач підкаже мені, де б я міг почитати цитованого ним Евенштейна? Але у нас судять за 62 статтею Кримінального кодексу лише за читання таких книжок, незалежно від того, поділяю я їх зміст, чи ні. Ніяк не може уявити собі державний звинувач, що можна без допомоги евенштейнів чи когонебудь іншого сформувати свої власні думки, власні переконання. Я, бачте, винен ще й в тому, що мій супроводжуючий лист до П. Ю. Шелеста передала радіостанція „Свобода" і надрукував журнал „Сучасність". І цей факт смакується, хоч до сьогоднішнього звинувачення він не має ні найменшого відношення. Державний звинувач висловлює навіть припущення, що може я особисто передав ці матеріяли, а перекручені дані про мою особу, подані там, — то всього лише хитрий прийом. На чому побудоване це припущення? Виключно на бажанні нагнітити обстановку в суді.

Прокурор тут згадував виступ П. Ю. Шелеста на XXIII з'їзді КПРС, в якому перший секретар ЦК КПУ називав імена здібної творчої молоді. Від цієї молоді державний звинувач мене відмежовує. А чи відомо шановному прокуророві, що твори названих Шелестом осіб, друковані і недруковані, незалежно від бажання авторів, також з'являються в тих журналах і передаються тими радіостанціями? Але ж їх не судять за це і навіть називають як кращих з трибуни партійного з'їзду.

В довгому і „пристрасному" слові прокурора мало чогось суттєвого, що потребувало б відповіді. Бо ж не назвеш арґументами, наприклад, вислови, що не роблять честі юристові: „підняв несамовитий галас", „розпускає по світі божому пасквілі", „зубоскальство", „як п'яний хуліган' і т. п. Я не хочу ображати особу шановного прокурора, як він ображає мене. Але все ж мушу висловити жаль, що свого часу в одному з наших юридичних вузів, трохи навчаючись науці Демосфена, зовсім не звертали увагу на формальну логіку.

Державний звинувач робить ту ж логічну помилку, що й у з в и н у в а л ь н о м у висновку: часткове підносить в ранг загального або й взагалі робить узагальнюючі висновки з нічого, з своїх суб'єктивних уявлень. Прокурор кілька разів підкреслює, що своїми „наклепницькими заявами я хотів вплинути і впливав на деякі нестійкі групи населення". Але ж слідство не встановило жодного факту розповсюдження мною заяви „Лихо з розуму", окрім посилки її в офіційні республіканські органи. Отже ,за прокурорською логікою, „нестійкі групи населення" — це перший секретар ЦК КПУ П. Ю. Шелест, голова КДБ при Раді Міністрів УРСР Нікітченко та інші керівники республіканського рангу. Будувати ж звинувачення на суб'єктивних припущеннях прокурора про мої наміри — юридично жалюгідний прийом.

Так само спекулятивним прийомом є перенесення центру уваги на Караванського. Я писав про двадцятьох засуджених, а не про одного Караванського. Але засуджені в основному молодь, а на минулому Караванського можна зіграти, сівши на свого улюбленого коника — націоналізм. Але ж я ніде не писав, що виправдую минуле Караванського, я лише твердив і тверджу, що повторне ув'язнення здібного перекладача і мовознавця Караванського через 5 років після амністії — юридично не обґрунтоване, а 25-тирічний строк ув'язнення — дійсно канібальський.

(Продовження буде)

Останнє слово М. В. Чорновола було виголошене в кінцевій фазі судового процесу у Львові 15 листопада 1967 р. Воно поширене у відписах на Україні. Правопис документу збережений. Передрук з журналу „Сучасність", Мюнхен, ч. 9 за вересень 1968 р.

Дітройт – Захід, Мич.

З ЖИТТЯ УКРАЇНОЗНАВЧОЇ ШКОЛИ

Школа Українознавства Кружка „Рідна Школа" закінчила цього року сімнадцятий рік існування. В початках школа була комірником в чужих будинках, а від 1954 року працює в будинку парафіяльної школи при церкві св. Івана. Майже всі учні нашої школи переходять на дальші студії до вищої школи, що її провадять оо. Василіяни, а яку кілька літ тому зорганізував о. шамб. С. Кнап, тому в нашій школі у вищих клясах є небагато учнів. У вищій школі (гайскул), яку можна назвати українською, вчать обов'язково всіх українознавчих предметів.

Наша школа мала цього року тридцять п'ять субіт навчання. Школа, крім звичайної праці, старається дати учням релігійне і національне виховання, запізнати учнів з культурою і традиціями нашого народу, а цьому помагають різні імпрези. В минулім шкільнім році школа влаштувала 14 січня свято Ялинки. Імпреза показала різдв'яні традиції. Була і програма і були святовечірні страви. Шкільну авдиторію заповнили родичі, гості й учні.

28 квітня наша школа разом з парафіяльною і Осередком СУМА ім. „Київ" влаштувала в Українськім Народнім Домі свято в честь Т. Шевченка. Це було одиноке свято, доступне для ширшої публіки, бо старше громадянство вже від кількох літ забуло про нашого Генія. Свято випало гарно, хоч публіка цим разом не дописала. В програмі виступали учні нашої і парафіяльної школи з деклямаціями й інсценізаціями, хор парафіяльної школи під управою К. Цепенди виконав кілька пісень, Осередок СУМА дав сольоспів і деклямацію. Найкращою точкою був виступ десятої кляси під назвою: „Учітеся, брати мої" або „Як італійці вшановують Т. Шевченка". Доповідь про Шевченка мав о. сов. В. Яремак.

Учні й цього року збирали жертви на акцію „Діти—дітям". За ці гроші вислано українським дітям в Польщі три скрині одягів, а також готівкові посилки для дітей в Австрії.

В школі щороку бувають змагання в писанні, в читанні і вивчуванні віршів, а цього року були змагання в читанні домашніх лектур.

За найкращі лектури були нагороди. Прийшов день п'ятнадцятого червня, святочного закінчення шкільного року. Учні і їх родичі зібрались в шкільній авдиторії, була програма, потім наступила роздача нагород за лектури. Для старших кляс нагородою були книжки, яких роздано сімнадцять, а учні нижчих кляс, за пильність, дістали різні дарунки. Потім роздача свідоцтв і побажанням гарних вакацій закінчено працю того року.

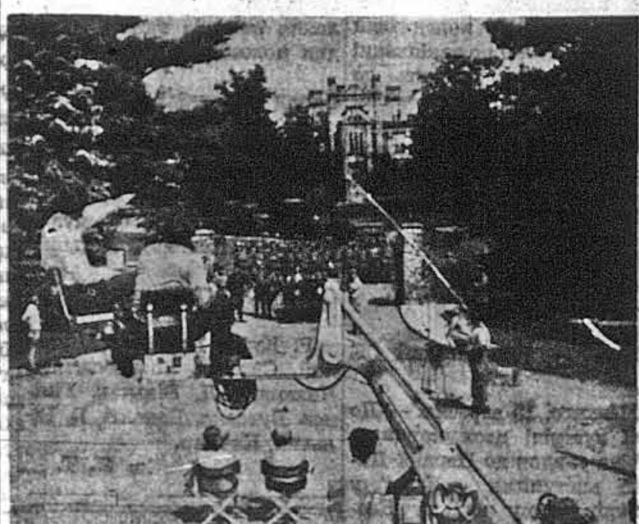
Школою опікується Управа Кружка „Рідна Школа", яка докладає всіх старань, щоб школа мала все. Помагає в господарській частині імпрез, а що оплати за навчання не покривають всіх видатків, тому влаштовує щороку два пікніки на оселях „Діброва" і „Київ".

І. Білоус

ДРУГА ВИСТАВКА ТВОРЧОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — У неділю 29 вересня відкрилась в присутності багатьох батьків, членок Відділів СУА та молоді друга з черги щорічна Виставка Творчости Молоді, влаштована 64-м Відділом СУА. Цього року в ній беруть участь 33 дітей і молоді, у віці від 5 років — Лада Росанду, до 16 років. На виставці: образи, кераміка, вишивки, наклеювання, деревopізьби, витинання та скульптури, що свідчать про різноманітні обдарування учасників. Виставка триватиме до неділі 13 жовтня включно, вікрита: у п'ятниці від 6 до 8 вечора, в суботи і неділі від 12 вполудне до 6 год. вечора.

Новий український фільм

Фільмують одну із сцен для фільму п.н. „Ніколи не забуду", сценарій С. Любомирського. Фільм цей виготовляє Корпорація українсько-канадійського фільму „КАНУКР".

В Ошаві, в Канаді, оформилася Корпорація Канадійсько-Українського фільму під назвою "CANUKR" Film Production Ltd. Цю корпорацію затвердив федеральний уряд в Ошаві чартером з 14 лютого, 1968.

Корпорація „КАНУКР" інтенсивно працює над фільмом „Ніколи не забуду", за літературним сценарієм Ст. Любомирського, і він появиться на екранах ЗСА і Канади ще цього року. У фільмі представлена боротьба українського народу з німецьким і московським окупантами. Фільм цей буде виховним матеріялом для нашої молоді, яка народилася на континенті Північної Америки, або маленькими дітьми прибула на ці вільні землі й дасть молоді змогу пізнати, як їхні батьки і діди боролися за визволення України від жорстоких окупантів.

Цей фільм має вигляди на найкраще тому, що: є договір з компанією, яка випозичає фільми для кіно-театрів на цілу Канаду і ЗСА; фільм 35 мм., в найкращих кольорах, награний українською мовою з англійськими написами; на чолі корпорації є знаний з попереднього фільму „Жорстокі світанки" продуцент і фаховий кіно-оператор п. Володимир Васік; на режисера запрошений сеніор українського театру Богдан Паздрій; на художнього режисера запрошений мистець-маляр Володимир Бачинський.

У цьому фільмі виступають професійні актори, а з любителів-аматорів заанґажовані кращі з найкращих. Такий колектив дає запоруку якісного і мистецького фільму.

Майно корпорації виносить понад 200 тисяч долярів. Це є велике фільмове ателіє в новому будинку, випосажене в найновішу технічну апаратуру, костюми, зброю, реквізит і т.п.

Корпорація плянує випродукувати в наступних п'яти роках 5 фільмів. Фільми ці охоплюватимуть тематику і жанри української літератури й історії. Перший фільм, що вже майже на викінченню, це — „Ніколи не забуду". Другим буде історичний фільм з часів Козаччини. Третій фільм — „Лис Микита" Івана Франка для наший найменших. Четвертий фільм — „Сини землі" на підставі повісти І. Киряка. П'ятий фільм буде присвячений визвольним змаганням українського народу в роках 1918-1922. (*В.В.*)

Совєтський Союз провалився на Міжнародній Конференції Міжпарляментарного Союзу

Ліма, Перу. — На 56-ій міжнародній Міжпарляментарній Конференції, де збираються представники країн вільного світу і „соціялістичного бльоку", дійшло цього разу до надзвичайно гострих обвинувачень Москви за збройний напад на Чехо-Словаччину. Окремі делеґати, в тому з країн Латинської Америки і з країн, членів НАТО, обвинувачували Совєтський Союз в міжнародних махінаціях, у бряжчанні зброєю, в накиданні своїх „ідей" іншим тощо. Конференція закінчилась тим, що її демонстративно покинули представники СССР та вірних сателітів, у тому й Монгольської Народної Республіки. Зате Румунія залишилась далі на Конференції, де обговорювались проблеми, що виникають з двоподілу світу на вільні країни і „соціялістичні", себто підпорядковані СССР і червоному Китаю. Московські „Ізвєстія" з 28 вересня у великій статті „Пачему ми ушлі", намагаються „пояснити", мовляв, СССР не окупував удруге ЧССР і т.д. Московська газета накидається на Юґославію, яка „виявилася в одному товаристві з буржуазними парляментаристами в нападах на СССР". Виступаючи в питанні совєтського нападу на Чехо-Словаччину, делеґат Юґославії заявив, дивлячись на совєтських представників: „Для охорони національної незалежности можна заключити союз навіть з чортом". На це представник СССР сказав: „Отже, Юґославія об'єднується з капіталістичними країнами проти СССР", що своєю чергою було образою представників усіх вільних країн, названих совєтами „чортівською силою". Світова Міжпарляментарна Конференція в Лімі була місцем найбільшої за останній час поразки СССР на дипльоматичному світовому форумі.

Весілля в союзовій родині

3-го серпня Микола і Ксеня Баран одружили свою одиноку доню Анну з Артуром В. Франком. Вінчання молодої пари відбулося в Ґрейт Медов, в церкві св. О. Миколая, до якої родина п. Баранів належить і в якій молода Анна брала активну участь у всіх церковних імпрезах.

Доволі простора церква наповнилася родиною й гостями. Перед престолом станула молода пара в почеті дружок і дружбів, а місцевий хор, під проводом п. Миколи Святого відспівав Пречиста Діво". Акт вінчання довершив Впр. О. Мирон Лопатсі, парох Ґлейнт Медов і околиці. Після того кавалькада автомобілів переїхала до залі Американського Леґіону, де відбулось прийняття для ста осіб. При вході до залі батьки молодої хлібом і сіллю приняли молодят, а оркестра заінтонувала „Многая Літа".

Молода пара відбула пошлюбну подорож до Ніягари Фолс, а потім подорож до Канади.

Анна і Артур Франко

Середню освіту молода Анна скінчила в Гакетстовн а Бизнесовий Коледж в Довері Н. Дж. Муж Анни Артур вислужив 4 роки при морській піхоті, покінчив студії і став електричним інженером в Норт Гендердон, Н. Дж. Молода пара замешкала в Гакетстовн, де родина п. М. Барана є знана від довгих років як патріоти УНСоюзу, до якого вступили зараз по приїзді до Америки в році 1949 до Відділу 293.

Молодій парі, Анні і Артурові бажаємо багато щастя і благословення Божого на новій дорозі життя.

Нюарк, Н. Дж.

ЗАКІНЧЕННЯ ШКІЛЬНОГО РОКУ В РІДНІЙ ШКОЛІ

15-го червня 1968 року відбулось закінчення шкільного року в Рідній Школі при Українській Православній Церкві Святого Вознесенія.

В ранніх годинах в церкві св. Вознесенія о. прот. М. Харіщак відправив Молебень та проспівано Многоліття учням, їхнім опікунам, вчителям і батькам. Під час Молебня о. Харіщак побажав учням, учителям і всім присутнім доброго відпочинку під час вакацій та подякував вчителям за працю в Рідній Школі.

В церковній залі для учнів, учителів і батьків, матері під проводом дружини голови Батьківського Комітету пані М. Омельченко приготовили скромну перекуску.

По перекусці відбулася офіційна частина закінчення шкільного року і видача свідоцтв. За президіяльний стіл засіли: о. прот. М. Харіщак, директор Рідної Школи п. інж. Леонід Гусак, голова Батьківського Комітету Рідної Школи п. Гр. Омельченко та довголітній і досвідчений вчитель 8-ої кляси проф. Іван Гончаренко. Дир. школи п. Л. Гусак розповів присутнім про діяльність Р. Ш. протягом року та про ті трудноші і перешкоди, з якими приходилося зустрічатися. Після того покликав учителів для видачі свідоцтв учням їхніх кляс. Першою вручала шкільні свідоцтва учителька наймолодшої групи п-ні Н. Гончаренко. Ось до неї підходить 6-річна учениця 1-ої кляси Лариса Гусак. Тремтячими руками вона бере свідоцтво і, оглянувши навкруги, нібито спостерігаючи, як зареаґують на неї всі присутні, з радістю повертається до мами.

За нею вручають свідоцтва і вчителі інших груп: вчителі п-ні А. Федоренко, п-ні А. Гусак, п. І. Павленко. Останнім вручає випускні свідоцтва своїм восьмиклясникам п. проф. І. Гончаренко. Перед їх видачею він звернувся до них з відповідним словом. Оцінивши їхню працю і їх самих як добрих учнів, які протягом року добре вчились і з добрим успіхом засвоїли ті завдання, які на них були покладені, він закликав їх до продовження науки в школі Українознавства, а не залишити її, вважаючи, що дальші студії предметів українознавства їм уже не потрібні. Повноцінним громадянином цієї країни буде той українець, який буде знати історію походження країни, в якій народилися його батьки, тобто України, її національні вартості, географію, літературу і, на випадок потреби, замінити тих, які в силу природніх обставин або по старості не зможуть продовжувати праці для свого народу.

Випускні свідоцтва з закінченням 8-ої кляси Рідної Школи при парафії церкви св. Вознесенія м. Нюарк, Н. Дж. з відмінними оцінками одержали учні: Петро Гаврюшенко, Володимир Степовий і Петро Радомський.

Цей випуск є характерним тим, що він був першим в історії Рідної Школи при парафії церкви св. Вознесенія, і тому заслуговує на особливу увагу. Групою цих випускників займався довший час досвідчений педагог проф. Іван Гончаренко, якому від імени батьків випускників, як і всім учителям, винесено подяку і признання.

Після офіційної частини та видачі свідоцтв відбулися загальні річні збори батьків Рідної Школи. Після складення відповідного звіту дир. школи п. інж. Л. Гусаком про працю Р. Ш. присутні під оплески, винесли уступаючій управі довір'я і абсолюторію. На прохання загальних зборів в склад нової управи увійшли всі ті, що й були попереднього року. Директором школи й на далі залишено активного працівника на шкільній ниві п. інж. Леоніда Гусака. Не менше активного залишено на пості Голови Батьківського Комітету п. Григорія Омельченка та його секретаря і скарбника п. Івана Каневського.

К. Степовий

Канадійська мистецька група виїздить на Олімпіяду до Мехіко

Торонто. — Від 7 до 29-го жовтня в Мехіко перебуватиме велика мистецька група з Канади, яка матиме виступи в „Олімпійському селі культури"', знайомлячи глядачів з фолькльором, особливо танцями, різних етнічних груп Канади: індіян, англійців, французів, шотляндців, німців, українців, та ін. 5-ровта нихмти киод італійців, поляків, естонців ного ансамблю УНО „Калина" входять до складу танцювальної групи; відповідальним за всі виступи канадійців є ред. Левко Коссар — керівник Торонтської Ради Народних Мистецтв. Вся програма матиме назву „Народи Канади". Крім виступів безпосередньо в „Олімпійському селі культури", мистці з Канади демонструватимуть своє різнородне мистецтво і в театрах та в парках міста Мехіко. Перебування й дорога для всієї мистецької групи коштуватиме кругло 50.000 дол., на що великі суми дав провінційний уряд Онтаріо та декілька фірм, однак є ще недобір в сумі 12.000 дол., що його мають покрити з середовища етнічних груп у Канаді, в тому й українці.

ПРЕМ'ЄР ДАНІЇ ГІЛЬМАР БАУНСҐАРД заявив, що події останнього літа підкреслили конечність існування й дії НАТО, Північно - Атлянтійського Пакту, як знаряддя миру й безпеки в Европі. Окупація Чехо - Словаччини вимагає, щоб Данія залишилася й далі в складі НАТО.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. **ВАСИЛЯ КУХТИ**
члена Церковного Хору Української Католицької Церкви св. свщм. Йосафата в Пармі, Огайо
складає 15.00 долярів
на будову Катедри св. Софії в Римі
УПРАВА ХОРУ

ЗБІРКА ДЛЯ ВШАНУВАННЯ
св. п. Олени Кульчицької

Бажаючи вшанувати свою бувшу учительку, мисткиню Олену Кульчицьку з 90-літтям її уродин, ініціятивна група бувших учениць середніх шкіл м. Перемишля почала переводити збірку серед товаришок на сфінансування видання „Мойсея" І. Франка з ілюстраціями і заставками Олени Кульчицької, які збереглись — ніколи ще не публіковані — в музею УВАН в ЗСА.

В міжчасі зі Львова наспіла сумна вістка, що дня 8-го березня 1967 р. перестало бити серце нашої дорогої учительки і всіми шанованої мисткині Олени Кульчицької. Замість подарунку з нагоди уродин, прийшлось переводити збірку під кличем „Замість квітів на свіжу могилу . . ."

Нище подаємо поіменний список жертводавців, якими у 90 відсотках були бувші учениці незабутньої нашої вчительки, і розчислення з диспозиції зібраними фондами; „Мойсей", як видання УВАН-у появиться в найближчому часі.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ПОЖЕРТВ:

Е. Сорочак-Андрухович, Австралія 11.00 дол.

По 10:00 дол.: Е. Балабан, Марія Бараґура, Г. Гела-Борис, Катерина Бук, С. Микитка-Буцик, І. Манько-Бучак, Галя Пушкар-Годованець, Я. Грабович, М. Гречаник, О. Домарацька, Анна Домбчевська, А. І. Дорощак, Марія Микитка-Івашко, Наталія Качмар, Евг. Корчинська, О. Кульмович, Анна Лопадчак, Н. Лебедович-Медвідська, О. Колодій-Парубчак, М. Пришляк, Володимир Пушкар, Стефанія Комісар-Пушкар, Мирослава Савчак, К. Скоробогата, М. Гусар-Турко, Олена Турула, Л. Кліш-Цегельська.

По 5:00 дол.: О. Артюшенко, Ольга Слоневська-Адріянович, С. Балко, Олена Бачинська, Д. Загайкевич-Березовська, В. Богонович, Л. Мещінська-Бородайко, М. Малиновська-Вовкодав, Ольга Опока-Гнатик, Ірена Гаврилів, Ольга Граб, І. Мудра-Гринь, А. Ґула, М. Даниш, Марія Демидчук, С. Крохмалюк-Дацко, Емілія Доберчак, Евг. Полянська-Дубас, Зубальський, І. Іванишин, І. Кашубинська, С. Кебуз, Марія Ківацька, Оксана Клюфас, Н. Стефанюк-Коваль, Л. Когут, О. Козак, І. Котис-Козяк, О. Корановська, С. Котис, С. Пушкар Кохановська, Крохмалюк, С. Кульчицька, Ірена Левицька, Леся Лисак, О. Лиско, О. Мельничук, О. Морозович, Іванна Савицька-Мусій, Н. Нищота, Ю. Орлинська, Ц. Палійв, О. Гадзевич-Платош, І. Менцінська-Притоцька, Г. Раковська, С. Рогач за 37-ий Відділ СУА, С. Марчак-Романець, М. Рубчак, С. Гадзевич-Рубай, П. Рогатинський, Одя Трешневська-Савка, Стефанія Савчиц, О. Старосольська, О. Вовк-Ткачук, Марія Форостина, О. Хоростіль, Дарія Хухра, С. Цегельська, З. Радзівіл-Шарпаневич, Н. Шараневич, Дарія Шепарович, Я. Ячмінська, Т. Цісик, Жіноча Секція ОУВ.

По 3:00 дол.: Д. Витвицька, Ірина Гаєцька, Осипа Грабовенська, Марія Данилів, Славця Кравчук, Климентина Кульчицька, Іван Сірий, Ярослав Солган, В. Соя, О. Терлецька, Т. Федак, О. Янчишин.

По 2:00 дол.: М. Бажанський, А. Богачевська, І. Горпинюк, Е. Григорійва, І. Павлюк-Грушкевич, Климентина Зиблікевич, І. Калинич, Марія Кивелюк, І. Кордубяк, Мир. Крук, Ір. Лончина, Р. Юшкевич.

По 1:00 дол.: Ст. Барановська, В. Будна, Х. Граноцька, М. Дубровська, Т. Злочовська, І. Козар, С. Кравець, С. Круль, Н. Ломацька, Ст. Малиновський, Г. Максимюк, М. Мушинський, Н. Носенко, В. Рижій, І. Цісик.

Разом — пожертви	$676.00
Відсотки на ощадності	11.37
Приходи	$687.37
Різні витрати (оголошення)	52.37
Остаючу суму	$635.00

передано Українській Вільній Академії Наук 11-го липня 1968 року.

Контролю перевели в дні 2-го липня 1968 р. Марія Бараґура і Марія Пришляк.

Ініціятивна Група: Марія Бадан-Даниш, Марія Гінка-Демидчук, Марія Гусар-Турко, Мирослава Павлик-Савчак, Ольга Шепарович-Кузьмович.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — „Джуліяна", Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 6-го жовтня о год. 3-ій по полудні на грищі „Шіцен Парку" в Норт Берген, Н. Й.

„Чорноморська Січ", Нюарк — „Дартс", Вашинґтон, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відуться в неділю, 6-го жовтня 1968, о год. 2.30 по полудні на грищі Мадярського Американського Горожанського Клюбу при 59 Порт Редінґ, Вудбрідж, Н. Дж.

Внутрішньо-клюбові тенісові змагання Карпатського Лещетарського Клюбу з Ню Порку в програмі Осінньої Зустрічі КЛК і Товариства Українських Інженерів відвідбудуться в неділю, 6 жовтня, починаючи від 11-ої години рано. Переможець одержить Чашу д-ра Ярослава Рожанковського.

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" НА НОВІЙ ПЛОЩІ В М. ВУДБРІДЖ

В наступну неділю, 6-го жовтня, на площі „Ганґірін-Амерікен Сітізен Клаб" при 59 Портс стріт у м. Вудбрідж розпічне „Ч. Січ" серію домашніх ліґових змагань, цим разом з досі непереможною вашинґтонською дружиною „Дартс", в складі якої виступають чільні футболісти відомої мільйонерської дружини НАСЛ — Атланта „Чіфс". В передзмагу виступлять молодші футболісти „Ч. Січі" в товариській зустрічі з своїми американськими одноліткками. Передбачено виступи танцювальної групи „Гопак" з Нюарку під мистецьким керівництвом п-ва Салабунів. Почесний викоп м'яча виконає улюбленець української молоді і ентузіяст спорту, директор української парафіяльної школи св. Івана Хрестителя о. Іван Дибка. Якщо йдеться про склад „Ч. Січі", то, згідно з доброю традицією, наша дружина виступає в майже повному українському складі. З приємністю представляємо склад „Ч. Січі": воротар інж. Роман Куць, вихованець сумівських „Крил" Шикаґо, який тепер працює і мешкає в околицях Нюарку. Мирон Воробець — вихованець „Ч. Січі", олімпієць, член Збірної Українців ЗСА і Канади. Володимир Каздоба — вихованець „Ч. Січі", кількакратно член Збірної АФЛіґи і Збірної Українців ЗСА й Канади. Зенон Снилик — багатократний репрезентант ЗСА, олімпієць, член Збірної Українців ЗСА і Канади. Володимир Чижович — відомий український футболіст, репрезентант ЗСА, член Збірної Українців ЗСА і Канади. Брати Лев і Володимир Вільчаки, вихованці „Ч. Січі", тепер студенти вищих шкіл. Лев був теж членом Збірної Українців ЗСА і Канади. Іван Бутенко — вихованець „Ч. Січі", студент коледжу. Богдан Качмар — вихованець „Ч. Січі", студент коледжу. Д. Луцький в минулому сезоні виступав в чужинецьких клюбах; студент. Минулої середи відійшов на службу „Дядька Сема" надійний молодий футболіст студент Степан Касіяненко. Тимчасово не можуть виступати в складі 1-ої дружини дальші два вихованці „Ч. Січі", студенти Монклер Коледжу: Василь Каздоба і Юрій Чапля. Обидва талановиті футболісти виступають в коледжовій дружині, з якої по закінченні свого сезону ввійдуть до складу „Ч. Січі". Тим часом провід футбольної ланки робить старання заповнити поодинокі позиції в дружині кількома чужинцями.

О. Твардовський

— о —

БОЛЮЧА ПОРАЗКА „ЛЕВІВ"

„Леви" — Хорватський СК 1:2

Шикаґо, 15 вересня. — До цієї зустрічі двох кандидатів на спадок до Першої Дивізії виступили „Леви" у підкріпленому складі. Несподівана поразка поставила „Левів" в деґрадаційну зону Вищої Дивізії з точками 7:15 і відношенням воріт 16:24. Футболістам „Левів" залишилися ще три мистецькі гри, а саме з „Ґрін-Вайт", польськими „Орлами" і грецькою дружиною „Олімпікс"". Їх повинні б „Леви" виграти, щоб задержатися в цій Вищій Дивізії, яка має мати збільшене число дружин в наступному році. При теперішньому складі дружини „Леви" мають добрі вигляди виграти ці вирішальні змагання і запевнити собі місце у Вищій Дивізії.

В зустрічі з хорватами не зуміли „Леви" використати ряду догідних позицій, зокрема в першій півгрі дві нагоди стрілити у порожні ворота. Одинокі ворота для „Левів" здобув Бравн на 54-ій хвилині гри. Хорвати здобули ворота на 11-ій і 67-ій хвилинах зустрічі. При кінці змагань не вистачило нашій дружині сил, і тоді тільки завдяки добрій грі воротаря і двом стрілам у поперечку вислід залишився незмінним 1:2.

Склад „Левів": В. Мишалів, Медина, Дижурко, Іваник, Компані, Яворський, Лоско, Санторо, Бравн, Вернон, Муґоса, Є. Мишалів, Лінартович, Фуллер, Аквіляр.

„Леви" рез. — Хорватський СК рез. 3:1

„Леви" юнаки — Литовський СК юн. 1:0

„Крила" — Реаль ФК 3:1

Сумівські „Крила" перемогли в перших змаганнях осіннього сезону німецьку дружину „Реаль" з рахунком 3:1. У цій зустрічі за мистецтво Першої Дивізії стрільцями воріт для „Крил" були: Андрущишин, Чернюк і Ривак.

Петро Головатий

— о —

„Тризуб" „Ч. Січ 1:0

Філядельфія, 29-го вересня. — Одинокі ворота дня здобув Ваґнер головою після того, як „вільний стріл" Бенітеза відбився від поперечки на 81-ій хв. На 33-ій хв. „Тризуб" мав нагоду здобути ворота із карного стрілу, але Педра поцілив м'ячем у поперечку. Обі дружини показали в цих змаганнях добрі оборонні лінії та слабші лінії напасників. У більшості змаґунів „Тризуба" вражала повільність. Одиноким повновартісним напасником у дружині „Тризуба" був Народовський, але він мав мало нагод використати свою добру техніку і швидкість, бо більшість „старших" змаґунів, а зокрема Ферейра та Яковина, зовсім не співпрацювали з ним. Глядачів 800, у тому багато молоді. Оця чисельна і чимраз зростаюча участь нашої молоді на змаганнях „Тризуба" є надійним явищем. Не треба аж надто багато уяви, щоб усвідомити собі, що „Тризуб" та інші українські дружини сповняють дуже важку ролю у ділянці скріплення зв'язків наших молодих поколінь з українством.

Склад „Тризуба":

Тарнавський, Болес (Пасаче), Каранца, Луна, Ватсон, Ферейра, Педра, Народовський, Пасаче (Бенітез), Яковина (Меґль), Ваґнер.

Склад „Ч. Січі":

Р. Куць, Воробець, Луцький, Снилик, Каздоба, Вол. Чижович, Л. Вільчак, Гімінез, Бутенко, Ваканті, В. Вільчак, Качмар.

Я. Т.

РОЗПОЧАЛИ БУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ШКОЛИ В АВСТРАЛІЇ

Сідней. — Понад 100 осіб вписались у „книгу хрищення" фундаменту під нову будову для Української Центральної Школи, на яку окремі жертводавці вже вплатили від 100 до 500 дол. Чин посвячення фундаменту довершили о. А. Теодорович з православної і о. І. Шевців з католицької українських церков. Головою Будівельного Комітету є інж. Ю. Денисенко. Промовці висловлювали радість з приводу будови дому для загальногромадської школи, де будуть виховувати дітей в соборницькому українському дусі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 6-го ЖОВТНЯ 1968 р.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 39-ий Відд. о год. 3-ій по пол. в малій залі УНДому. Збирання вкладок: субота, 5 жовтня, від год. 7-10 веч., неділя, 6-го жовтня, від год. 12-3 по пол. Проситься прибути на збори. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання членських вкладок за місяць жовтень від членів Т-ва Дністер — 430 Відд., як слідує: в неділю, 6 жовтня, в год. 1-3 по пол. в Тризубі; в неділю, 13-го жовтня від год. 11:30-1:30 в Укр. Клюбі на Френклін вул.; в суботу, 19 жовтня в Укр. Клюбі при 23 і Бравн вул. в год. 7-9 веч. Проситься членство вирівняти свої залеглості. У всіх інших справа проситься звертатися на адресу: J. Knihnicky, 5821 N. Marshall St., Phila., Pa. 19120. Tel.: WA 4-6088. —І. Книгніцький.

СУБОТА, 12-го ЖОВТНЯ 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій веч. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — Ів. Струк, секр.

НЕДІЛЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1968 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 251 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі св. ап. Петра і Павла, при Вест 7-ій вул. В місяці листопаді — збори в неділю, 10-го, там же. — В. Козир, предс., Т. Шмаґала, секр.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336 Відд. о год. 1-ій по пол. в задній кімн. церкви св. Йосафата, 5720 Стейт Рд. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — В. Шмагло, предс., Гр. Кісіль, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ. — 75-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартин. Проситься чл. прибути на збори та вирівняти членські вкладки. — С. Леськів, рек. секр.

ТАРЗАН, Ч. 6070. Потвора зближається!

ONE HUNDRED FEET, ITO! IT CAN'T BE MUCH DEEPER!

TWO HOURS LATER-
WE'VE ADDED 200 FEET OF VINE AND HAVEN'T YET HIT BOTTOM.
THERE'S ONLY ENOUGH VINE TO FINISH OUR BRIDGE... WE BETTER KILL THAT THING!

WE'LL FINISH OUR BRIDGE. THAT'S MORE IMPORTANT...
THE WATER MONSTER'S COMING NEARER, TARZAN!

— Іто, сто стіп! Мусить бути ще глибше!

Дві години пізніше. — Ми вже спустили 200 стіп лози і ще не дійшли до дна! — Ми маємо досить лози на це, щоб викінчити наш міст... Краще вбиймо цю потвору!

— Ми скінчимо наш міст. Цеж більше важливе... — Водна потвора зближається, Тарзане!